

Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 2025
(OR. en)

8225/25

COMPET 279
MI 236
IND 118
ENER 106
ENV 271
CONSOM 70

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Απριλίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 187 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2025-2030

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2025) 187 final.

σνημμ. COM(2025) 187 final

Βρυξέλλες, 16.4.2025
COM(2025) 187 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2025-2030

{SWD(2025) 112 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2025-2030

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ενιαία αγορά για τα βιώσιμα προϊόντα

Ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα (στο εξής: **ESPR**)⁽¹⁾ αποτελεί το νομικό πλαίσιο για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού. Σε συνδυασμό με τον κανονισμό-πλαίσιο για την ενεργειακή σήμανση (στο εξής: **ELFR**), διευκολύνει τις επιλογές των καταναλωτών και ενθαρρύνει τη χρήση πιο βιώσιμων και ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων. Η παρούσα ανακοίνωση προσδιορίζει τα προϊόντα στα οποία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα για τις εργασίες που θα πραγματοποιηθούν έως το 2030 στο πλαίσιο των κανονισμών ESPR και ELFR.

Ο καθορισμός εναρμονισμένων απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού που θα εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ενιαία αγορά συμβάλλει στην τόνωση της υιοθέτησης βιώσιμων προϊόντων, της παραγωγής και της κατανάλωσης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν την πρωτοβουλία αυτή, διότι μειώνει το κόστος συμμόρφωσης, απλουστεύει το σύστημα και επιτρέπει στους παραγωγούς και τους καταναλωτές να επωφελούνται από τις οικονομίες κλίμακας που παρέχει μια αγορά με 450 εκατομμύρια καταναλωτές. Αυτό τονώνει τις επενδύσεις και την καινοτομία, δημιουργώντας μεγαλύτερη ζήτηση για βιώσιμα προϊόντα, με αποτέλεσμα να προωθείται η ανταγωνιστικότητα των κατασκευαστών της ΕΕ και να ενθαρρύνονται οι βιώσιμες επιλογές σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα. Ο καθορισμός φιλόδοξων κατώτατων ορίων για τη διάθεση προϊόντων στην αγορά της ΕΕ, τα οποία ισχύουν τόσο για τις εταιρείες της ΕΕ όσο και για τις εταιρείες εκτός ΕΕ, αποτελεί πολύτιμη ευκαιρία για την αύξηση της βιωσιμότητας των παγκόσμιων αξιακών αλυσίδων. Επιπλέον, τα κίνητρα μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση βιώσιμων προϊόντων και να διασφαλίσουν την οικονομική προσιτότητά τους για όλους τους καταναλωτές.

Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού είναι αποτελεσματικές όσον αφορά τη μείωση των περιβαλλοντικών, ενεργειακών και κλιματικών επιπτώσεων των προϊόντων και της κατανάλωσης ενέργειας και όσον αφορά τη βελτίωση της κυκλικότητας. Με την παροχή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τη βιωσιμότητα των προϊόντων, οι απαιτήσεις βοηθούν τους καταναλωτές να λαμβάνουν καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις αγοράς και δημιουργούν οικονομικά οφέλη για τους παραγωγούς πιο βιώσιμων προϊόντων. Η κατάρτιση απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού σχετικά με τη δυνατότητα επισκευής των καταναλωτικών προϊόντων είναι επίσης σημαντική για την επέκταση του δικαιώματος επισκευής του καταναλωτή, το οποίο θεσπίστηκε με την οδηγία ΕΕ/2024/1799 για την προώθηση της επισκευής αγαθών⁽²⁾. Ως εκ

---

(1) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα.

(2) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ)

τούτου, οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού συμβάλλουν στην επίτευξη σημαντικών στόχων πολιτικής της ΕΕ που σχετίζονται με το περιβάλλον, την ενέργεια, το κλίμα, την προστασία των καταναλωτών, την ανταγωνιστικότητα, την ανθεκτικότητα και την ενιαία αγορά.

Το παρόν πρόγραμμα εργασίας θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της πρόσφατα εγκριθείσας Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας⁽³⁾, βοηθώντας στη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της απανθρακοποίησης και της οικονομικής ασφάλειας της ΕΕ. Επιπλέον, μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη πρωτοπόρων αγορών για βιώσιμα και κυκλικά προϊόντα, σύμφωνα με την πρόσφατη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία⁽⁴⁾ και το πρόσφατο σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα⁽⁵⁾. Η Επιτροπή σχεδιάζει να εκδώσει σχετική πράξη για την κυκλική οικονομία και πράξη για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας, οι οποίες θα συμπληρώσουν την εν λόγω πρωτοβουλία.

Ο κανονισμός ESPR συμβάλλει καθοριστικά στη φιλοδοξία της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία να καταστεί η ΕΕ παγκόσμιος ηγέτης στην κυκλική οικονομία έως το 2030. Η έγκριση των απαιτήσεων για τα προϊόντα στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR —σε συνδυασμό με την επικείμενη πράξη για την κυκλική οικονομία— θα είναι καίριας σημασίας για να καταστούν οι οικονομίες μας πιο κυκλικές, μέσω της ανάπτυξης πρωτοπόρων αγορών για βιώσιμα και κυκλικά προϊόντα, μέσω της διασφάλισης ότι τα προϊόντα που περιέχουν πολύτιμα και σπάνια υλικά επαναχρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα προτού καταστούν απόβλητα, και μέσω της ενσωμάτωσης κριτηρίων που προωθούν τη δυνατότητα επισκευής, την ανακυκλωσιμότητα και το ανακυκλωμένο περιεχόμενο. Εν ολίγοις, ο κανονισμός ESPR θα προωθήσει σημαντικά τον στόχο μας για μια καθαρή, απαλλαγμένη από ανθρακούχες εκπομπές και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία της ΕΕ.

1.2. Συμβολή στην επίτευξη των στόχων της απλούστευσης και της μείωσης του φόρτου

Το παρόν πρόγραμμα εργασίας είναι το πρώτο που εφαρμόζει το ευρύτερο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ESPR σε συγκεκριμένα προϊόντα. Αποσκοπεί στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των δυνητικών θετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του κανονισμού ESPR, της ικανότητάς του να παράγει αποτελέσματα και της ανάγκης απλούστευσης των κανονισμών. Αρκετές διατάξεις του κανονισμού ESPR απαιτούν ρητά από την Επιτροπή να αποφεύγει, κατά τον καθορισμό κανόνων οικολογικού σχεδιασμού (μεταξύ άλλων για την υποβολή εκθέσεων), τη δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ⁽⁶⁾.

Ο στόχος της απλούστευσης βρίσκεται στο επίκεντρο του κανονισμού ESPR. Με τον καθορισμό εναρμονισμένων απαιτήσεων βιωσιμότητας για τα προϊόντα σε επίπεδο ΕΕ, οι οποίες θα ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη, θα αποτραπούν οι φραγμοί στο εμπόριο και θα εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ενιαία αγορά της ΕΕ ή

2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L, 2024/1799, 10.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj>).

⁽³⁾ COM(2025) 30 final.

⁽⁴⁾ COM(2025) 85 final.

⁽⁵⁾ COM(2025) 125 final.

⁽⁶⁾ Ειδικότερα, τα άρθρα 5, 7, 13, 16, 36, 39, 47 και 60 του κανονισμού ESPR.

εξάγουν προς αυτήν, κάτι που θα οδηγήσει με τη σειρά του σε μείωση του διοικητικού τους φόρτου.

Το πρόγραμμα εργασίας προσδιορίζει την πρώτη δέσμη βασικών προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη πείρας και των ικανοτήτων που απαιτούνται προκειμένου ο κανονισμός ESPR να αξιοποιήσει πλήρως το ρυθμιστικό δυναμικό του, σε συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών. Παράλληλα, ανοίγει τον δρόμο για την κάλυψη περισσότερων ομάδων προϊόντων στο μέλλον με τη διεξαγωγή προκαταρκτικών μελετών οριοθέτησης του πεδίου εφαρμογής και λεπτομερών αξιολογήσεων των δυνητικών επιπτώσεων και βελτιώσεων. Η προσέγγιση αυτή συμβάλλει στη διατήρηση των δεσμεύσεων για την έκδοση νέων κανονιστικών μέτρων, μειώνει τον κίνδυνο καθυστερήσεων και συμβάλλει στη σταθερότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Η ανάπτυξη πείρας περιλαμβάνει μεθοδολογικές πτυχές, ιδίως όσον αφορά τη λογιστική καταγραφή του άνθρακα, όπου η εφαρμογή του σχεδίου εργασίας θα συμβάλει στον στόχο της ανακοίνωσης σχετικά με τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, ο οποίος συνίσταται στην απλούστευση και εναρμόνιση των μεθοδολογιών που ακολουθούνται για τον υπολογισμό των ανθρακούχων εκπομπών, συμπληρωματικά προς την εθελοντική σήμανση που ανακοινώθηκε επίσης στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία.

1.3. Αξιοποίηση της επιτυχίας του οικολογικού σχεδιασμού και της ενεργειακής επισήμανσης

Ο κανονισμός ESPR βασίζεται στην προσέγγιση που έχει εφαρμοστεί επιτυχώς δυνάμει του **τρέχοντος πλαισίου της ΕΕ για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση εδώ και δύο, και αντίστοιχα τρεις, δεκαετίες.**

Εκτιμάται ⁽⁷⁾ ότι οι τρέχουσες απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης πέτυχαν **μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας κατά 12 % το 2023**. Το ποσοστό αυτό υπερβαίνει το σύνολο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας του Βελγίου και της Τσεχίας, με αποτέλεσμα να αποφευχθούν **145 εκατομμύρια τόνοι εκπομπών CO₂** το εν λόγω έτος. Το 2020 οι απαιτήσεις εκτιμάται επίσης ότι οδήγησαν στη δημιουργία **346 000 θέσεων εργασίας** και σε εξοικονόμηση κόστους από 182 έως και 266 EUR ανά νοικοκυριό, ποσό που εκτιμάται ότι θα αυξηθεί από **473 έως και 736 EUR** ανά νοικοκυριό έως το 2030. Οφέλη υπήρξαν και για τις επιχειρήσεις: το **93 % των καταναλωτών αναγνωρίζει την ενεργειακή ετικέτα** όταν αγοράζει προϊόντα που φέρουν σήμανση και οι προμηθευτές και οι έμποροι λιανικής πώλησης παρατηρούν αύξηση της ζήτησης για προϊόντα υψηλότερων επιδόσεων (με τον τρόπο αυτό οι καταναλωτές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη και άλλα κριτήρια πέρα από το κόστος αγοράς). Τέλος, το πλαίσιο αυτό έχει προωθήσει πρότυπα παραγωγής με μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει ενθαρρύνει πολλές τρίτες χώρες να θεσπίσουν παρόμοια νομοθεσία.

Ο κανονισμός ESPR αποσκοπεί στην αναπαραγωγή αυτής της επιτυχίας σε ευρύτερη κλίμακα, με παράλληλη διατήρηση των στενών συνεργειών που έχουν επιτευχθεί με το

---

(7) 2024 Ecodesign Impact Accounting (Λογιστική καταγραφή του αντίκτυπου του οικολογικού σχεδιασμού για το 2024), <https://europa.eu/!THcmy4>.

πλαίσιο για την ενεργειακή επισήμανση. Ο κανονισμός ESPR θα καταστήσει δυνατό τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για πολύ ευρύτερο φάσμα προϊόντων ⁽⁸⁾. Οι απαιτήσεις μπορούν να καλύπτουν δύο πτυχές: τις *επιδόσεις του προϊόντος* (π.χ. ανθεκτικότητα, διαθεσιμότητα ανταλλακτικών, ελάχιστο ανακυκλωμένο περιεχόμενο) και/ή τις *πληροφορίες για το προϊόν* (π.χ. βασικά χαρακτηριστικά του προϊόντος, αποτύπωμα άνθρακα/περιβαλλοντικό αποτύπωμα). Οι πληροφορίες για τα προϊόντα θα διατίθενται κυρίως μέσω του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος ή, για προϊόντα με ενεργειακές ετικέτες, μέσω του ευρωπαϊκού μητρώου προϊόντων για την ενεργειακή επισήμανση (EPREL). Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού θα καθορίζονται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, ανά προϊόν, ή οριζόντια για ομάδες παρόμοιων προϊόντων ταυτόχρονα. Κατά την ανάπτυξη απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ΜΜΕ, ιδίως των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, και θα παράσχει εξατομικευμένη στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού ESPR.

2. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΘΕΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2025-2030

2.1. Νομικές απαιτήσεις

Ο κανονισμός ESPR καθορίζει κριτήρια για την ιεράρχηση των προϊόντων και τη συμπερίληψή τους σε προγράμματα εργασίας που καλύπτουν τουλάχιστον τρία έτη. Η συμπερίληψη στο πρόγραμμα εργασίας πρέπει να βασίζεται στη δυνατότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση. Πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως τυχόν κενά στη νομοθεσία της ΕΕ, το φάσμα των επιδόσεων των προϊόντων, τον όγκο των πωλήσεων και του εμπορίου, τις επιπτώσεις σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα και την ανάγκη επανεξέτασης των υφιστάμενων απαιτήσεων.

Για το παρόν πρώτο πρόγραμμα εργασίας, οι προτεραιότητες καθορίστηκαν στον ίδιο τον κανονισμό (άρθρο 18): σίδηρος και χάλυβας· αργίλιο· κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, ιδίως ενδύματα και υποδήματα· έπιπλα, συμπεριλαμβανομένων των στρωμάτων· ελαστικά· απορρυπαντικά· χρώματα· λιπαντικά· χημικές ουσίες· συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα και προϊόντα ΤΠΕ και άλλα ηλεκτρονικά είδη. Ωστόσο, ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή κάποια διακριτική ευχέρεια να παραλείψει ορισμένα από αυτά τα προϊόντα ή να προσθέσει νέα προϊόντα, εφόσον παρέχει αιτιολόγηση.

Το πρόγραμμα εργασίας του κανονισμού ESPR περιλαμβάνει επίσης κατάλογο προϊόντων στα οποία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα για την ενεργειακή σήμανση, σύμφωνα με τον **κανονισμό-πλαίσιο για την ενεργειακή σήμανση** ⁽⁹⁾. Σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, οι παλαιότερες σημάνσεις πρέπει να αναπροσαρμοστούν και να επικαιροποιηθούν ώστε να αντικατοπτρίζουν τις εξελίξεις στην αγορά και την τεχνολογία.

⁽⁸⁾ Άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού ESPR.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ.

Για να αντικατοπτριστεί η διάρκεια της εντολής της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου και να διασφαλιστεί η προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις, η Επιτροπή προτείνει πενταετές πρόγραμμα εργασίας για τον κανονισμό ESPR και την ενεργειακή επισήμανση (από το 2025 έως το 2030) με ενδιάμεση επανεξέταση μετά από τρία έτη (το 2028).

2.2. Τεκμηριωμένη, χωρίς αποκλεισμούς και διαφανής διαδικασία για προβλέψιμα αποτελέσματα

Η επιλογή των προϊόντων προτεραιότητας υποστηρίζεται από διεξοδική τεχνική ανάλυση⁽¹⁰⁾, συμπεριλαμβανομένης εκτεταμένης διαδικασίας διαβούλευσης με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών.

Η διαδικασία αυτή περιλάμβανε ευρεία δημόσια διαβούλευση⁽¹¹⁾ το 2023 και παρουσίαση και συζήτηση του σχεδίου του προγράμματος εργασίας κατά την πρώτη συνεδρίαση του **φόρουμ οικολογικού σχεδιασμού στις 19 Φεβρουαρίου 2025. Περισσότεροι από 200 συμμετέχοντες συμμετείχαν** (επιτόπου και διαδικτυακά), εκπροσωπώντας διάφορους τομείς της βιομηχανίας, την ακαδημαϊκή κοινότητα, ΜΚΟ και διεθνείς εταίρους, καθώς και κράτη μέλη και χώρες του ΕΟΧ⁽¹²⁾. Τα δεδομένα από τη διαβούλευση εξετάστηκαν διεξοδικά κατά την οριστικοποίηση του παρόντος προγράμματος εργασίας.

Μετά την προπαρασκευαστική διαδικασία που περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα, το πρώτο πρόγραμμα εργασίας θα περιλαμβάνει **τέσσερα τελικά προϊόντα, δύο ενδιάμεσα προϊόντα και δύο νομικές πράξεις που καθορίζουν οριζόντιες απαιτήσεις**, επιπλέον ενός καταλόγου σημαντικών εργασιών που εκπονήθηκε και μεταφέρθηκε από το τελευταίο πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση⁽¹³⁾.

2.2.1. Νέα προϊόντα που πρέπει να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα εργασίας

Προϊόν/Μέτρο	Κατάταξη του JRC	Γνώμη ενδιαφερόμενων μερών	Μέγεθος αγοράς (EE)	Δυνατότητες βελτίωσης	Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα έγκρισης
Τελικά προϊόντα					

⁽¹⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>.

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13682-New-product-priorities-for-Ecodesign-for-Sustainable-Products/public-consultation_el.

⁽¹²⁾ Επιπλέον, η **ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών** για το κανονισμό ESPR συνεδρίασε στις 21 Φεβρουαρίου 2025 για να συγκεντρώσει συγκεκριμένες απόψεις από τα κράτη μέλη και τις χώρες του ΕΟΧ. Βλ. σχετικά έγγραφα στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=el&meetingId=59861&fromExpertGroups=3969>.

⁽¹³⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/ecodesign-and-energy-labelling-working-plan-2022-2024_el.

Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα/Ενδύματα	1 ^ο	Υψηλή στήριξη	78 δισ. EUR (από τα 142 δισ. EUR του συνόλου των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των υποδημάτων σε μέγεθος αγοράς, 2019)	Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης της παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων, της αποδοτικής χρήσης των υλικών και της μείωσης των επιπτώσεων στο νερό, την παραγωγή αποβλήτων, την κλιματική αλλαγή και την κατανάλωση ενέργειας. Οι απαιτήσεις πληροφοριών στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR θα λειτουργήσουν σε συνέργεια με τον κανονισμό για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ο οποίος βρίσκεται επί του παρόντος υπό επανεξέταση.	2027
Έπιπλα	2 ^ο	Στήριξη	140 δισ. EUR (2021)	Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης πτυχών της χρήσης των πόρων, καθώς οι επιπτώσεις της παραγωγής και της προμήθειας υλικών συχνά αποτελούν τον κύριο παράγοντα σε διάφορες κατηγορίες περιβαλλοντικών επιπτώσεων (π.χ. κλιματική αλλαγή, οξίνιση, ευτροφισμός) και στην παραγωγή αποβλήτων. Θετικός αντίκτυπος σε άλλες κατηγορίες, όπως ο αέρας, το έδαφος και η βιοποικιλότητα.	2028
Ελαστικά	3 ^ο	Υψηλή στήριξη	45 δισ. EUR (2021)	Μολονότι ρυθμίζονται ήδη από άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ [συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΕ) 2020/740 για τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων], υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης της ανακυκλωσιμότητας και του ανακυκλωμένου περιεχομένου και μετριασμού των κινδύνων που σχετίζονται με τη διαχείριση των αποβλήτων των ελαστικών επισώτρων στο τέλος του κύκλου ζωής τους.	2027
Στρώματα	4 ^ο	Υψηλή στήριξη	10 δισ. EUR (2022)	Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης της παραγωγής αποβλήτων, της παράτασης της διάρκειας ζωής και της αποδοτικότητας των υλικών.	2029
Ενδιάμεσα προϊόντα					
Σίδηρος και χάλυβας	1 ^ο	Υψηλή στήριξη	152 δισ. EUR (2023)	Υψηλή δυνατότητα βελτίωσης των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή, την κατανάλωση	2026

				ενέργειας, το νερό, τον αέρα, καθώς και ενίσχυσης της ανθεκτικότητας, της στρατηγικής αυτονομίας και της τεχνολογικής καινοτομίας της ΕΕ. Τα μέτρα στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR θα συμπληρώσουν το σήμα πράσινου χάλυβα που ανακοινώθηκε στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία, καθώς και τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα για τα προϊόντα και την παραγωγή χάλυβα, όπως το ΣΕΔΕ και ο ΜΣΠΑ.	
Αργίλιο	4 ^ο	Στήριξη	40 δισ. EUR (2019)	Δυνατότητα βελτίωσης των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή, την κατανάλωση ενέργειας, τον αέρα, το νερό, τη βιοποικιλότητα, τη ρύπανση του εδάφους και τις πρώτες ύλες. Η ενσωμάτωση δευτερογενών υλικών κατά την κατασκευή μπορεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως και 11 φορές. Το αργίλιο είναι ένα από τα μέταλλα με τις μεγαλύτερες δυνατότητες ανακύκλωσης και αύξησης της ανθεκτικότητας του εφοδιασμού της ΕΕ. Τα μέτρα στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR αναμένεται να συμπληρώσουν τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα για τα προϊόντα και την παραγωγή αργιλίου, όπως το ΣΕΔΕ και ο ΜΣΠΑ.	2027
Οριζόντιες απαιτήσεις					
Δυνατότητα επισκευής (συμπεριλαμβανομένης της βαθμολόγησης)	Α.Α.	Υψηλή στήριξη	Α.Α.	Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής του μέτρου και την κάλυψη της χρήσης των πόρων, θα μπορούσαν επίσης να συμπεριληφθούν η αυξημένη κυκλικότητα για τις (κρίσιμες) πρώτες ύλες, η κλιματική αλλαγή και οι στοχευμένες απαιτήσεις σχετικά με την ανθεκτικότητα (αξιοπιστία). Το πεδίο εφαρμογής, που θα πρέπει να αποσαφηνιστεί στο πλαίσιο της προπαρασκευαστικής μελέτης, θα μπορούσε να περιλαμβάνει προϊόντα όπως τα ηλεκτρονικά είδη	2027

				ευρείας κατανάλωσης και οι μικρές οικιακές συσκευές.	
Ανακυκλωμένο περιεχόμενο και ανακυκλωσιμότητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού	Α.Α.	Στήριξη	Α.Α.	Μεγάλη δυνατότητα βελτίωσης, ανάλογα με το ακριβές πεδίο εφαρμογής του μέτρου και την κάλυψη της χρήσης των πόρων, στους τομείς της αυξημένης κυκλικότητας για τις (κρίσιμες) πρώτες ύλες, της κλιματικής αλλαγής και της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.	2029

Οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (προϊόντα ΤΠΕ) δεν παρατίθενται ανωτέρω, αλλά περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας, καθώς θα καλυφθούν στις εργασίες για την προετοιμασία των δύο οριζόντιων απαιτήσεων. Ορισμένα συγκεκριμένα προϊόντα ΤΠΕ θα καλυφθούν στις εργασίες για τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα που εξετάζονται στην επόμενη ενότητα.

Η ειδική κατάσταση των **ενδιάμεσων προϊόντων** πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού. Η ρύθμιση των προϊόντων αυτών θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις όχι μόνο στην παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων, αλλά και σε όλα τα τελικά προϊόντα που παράγονται από αυτά τα ενδιάμεσα προϊόντα. Αυτό απαιτεί προσεκτική αξιολόγηση των δυνητικών επιπτώσεων στις σχετικές αγορές, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στις αγορές τελικών προϊόντων, ώστε να αποφευχθούν αρνητικές συνέπειες επόμενου σταδίου, ιδίως για τους κατασκευαστές τελικών προϊόντων που περιέχουν ρυθμιζόμενα ενδιάμεσα προϊόντα ως συστατικά ⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾. Οι επιλογές που αξιολογούνται για τον μετριασμό αυτού του κινδύνου θα περιλαμβάνουν τον καθορισμό μόνο **απαιτήσεων πληροφόρησης**. Θα εξεταστεί επίσης προσεκτικά η επιλογή να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής των αντίστοιχων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων επιλεγμένα τελικά προϊόντα που περιέχουν μεγάλη ποσότητα ενδιάμεσων προϊόντων. Η ανάλυση θα εξετάσει επίσης την αξιοπιστία και το κόστος των σχετικών μηχανισμών επαλήθευσης.

Κατά τον καθορισμό των **οριζόντιων απαιτήσεων**, που ισχύουν για ευρύ φάσμα προϊόντων με παρόμοια χαρακτηριστικά σε συγκεκριμένες πτυχές όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, θα εξεταστεί προσεκτικά κάθε πτυχή που αφορά συγκεκριμένο προϊόν και θα μπορούσε να επηρεαστεί από

⁽¹⁴⁾ Αυτό περιλαμβάνει πιθανές επιπτώσεις «διαρροής» που οδηγούν σε αύξηση των εισαγωγών τελικών προϊόντων τα οποία περιέχουν σχετικά ενδιάμεσα προϊόντα με σκοπό την καταστρατήγηση της χρήσης τους που ρυθμίζεται μόνο σε ενδιάμεσο επίπεδο· επί του παρόντος βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη για την αξιολόγηση παρόμοιου κινδύνου σε σχέση με τον ΜΣΠΑ.

⁽¹⁵⁾ Για παράδειγμα, ορισμένοι τομείς, όπως η άμυνα και η ασφάλεια, ο διαστημικός τομέας, τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, απαιτούν προσεκτική αξιολόγηση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επιδόσεις των τελικών προϊόντων δεν υπονομεύονται, δεδομένων των ειδικών εφαρμογών τους (σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού ESPR).

τους οριζόντιους κανόνες, ώστε να εντοπιστούν και να αντιμετωπιστούν τυχόν συμβιβασμοί μεταξύ πτυχών των προϊόντων. Αυτή η νέα προσέγγιση για τον καθορισμό κανόνων οικολογικού σχεδιασμού θα εισαχθεί προοδευτικά, με σταδιακό τρόπο ώστε να αξιοποιηθεί η πείρα από τις πρώτες περιπτώσεις.

2.2.2. Συνδεδόμενα με την ενέργεια προϊόντα

Στο μέλλον, τα συνδεδόμενα με την ενέργεια προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ρυθμίζονται ήδη βάσει της οδηγίας για τον οικολογικό σχεδιασμό, θα ρυθμίζονται στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR. Το πρόγραμμα εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση για την περίοδο 2022-2024 καλύπτει 35 προϊόντα και η σημαντική πρόοδος στην εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου περιγράφεται στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής⁽¹⁶⁾. Για 19 από τα εν λόγω προϊόντα, ο κανονισμός ESPR ορίζει μεταβατική περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026⁽¹⁷⁾, στο πλαίσιο της οποίας τα μέτρα εξακολουθούν να καλύπτονται από την οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό.

Για τα υπόλοιπα 16 προϊόντα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ανάλυση των δυνατοτήτων βελτίωσης εξακολουθεί να ισχύει. Για τα περισσότερα από τα προϊόντα αυτά, η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει τις απαραίτητες προετοιμασίες. Ως εκ τούτου, για λόγους αποτελεσματικότητας, τα εν λόγω 16 προϊόντα μεταφέρονται στο πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2025-2030.

Τα ακόλουθα 16 στοιχεία μεταφέρονται και περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας του κανονισμού ESPR.

Συνδεδόμενα με την ενέργεια προϊόντα	Νέο προϊόν	Απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού	Ενεργειακή ετικέτα	Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα
--------------------------------------	------------	-----------------------------------	--------------------	---------------------------

⁽¹⁶⁾ SWD(2025) 112.

⁽¹⁷⁾ Στο άρθρο 79 παρατίθενται τα εξής: φωτοβολταϊκοί συλλέκτες, θερμαντήρες χώρου και συνδυασμένης λειτουργίας, θερμαντήρες νερού, τοπικοί θερμαντήρες χώρου με στερεό καύσιμο, κλιματιστικά, συμπεριλαμβανομένων αντλιών θερμότητας αέρα-αέρα και ανεμιστήρων δροσισμού, λέβητες στερεού καυσίμου, μονάδες εξαερισμού για θέρμανση και ψύξη αέρα, ηλεκτρικές σκούπες, συσκευές μαγειρέματος, αντλίες νερού, ανεμιστήρες βιομηχανικής χρήσης, κυκλοφορητές, εξωτερικά τροφοδοτικά ισχύος, υπολογιστές, διακομιστές και προϊόντα αποθήκευσης δεδομένων, μετασχηματιστές ισχύος και επαγγελματικός εξοπλισμός ψύξης και εξοπλισμός απεικόνισης.

Θερμαντικά σώματα χαμηλής θερμοκρασίας	Ναι	Όχι	Ναι	Έκδοση: 2026
Οθόνες	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2027
Φορτιστές ηλεκτρικών οχημάτων	Ναι	Υπό προσδιορισμό	Υπό προσδιορισμό	Έκδοση: 2028
Οικιακά πλυντήρια πιάτων	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2026
Οικιακά πλυντήρια ρούχων και οικιακά πλυντήρια-στεγνωτήρια ρούχων	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2026
Επαγγελματικά πλυντήρια	Ναι	Ναι	Υπό προσδιορισμό	Έκδοση: 2026
Επαγγελματικά πλυντήρια πιάτων	Ναι	Ναι	Υπό προσδιορισμό	Έκδοση: 2026
Ηλεκτρικοί κινητήρες και συστήματα μετάδοσης μεταβλητής ταχύτητας	Όχι	Ναι	Όχι	Έκδοση: 2028
Ψυκτικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων των οικιακών ψυγείων και καταψυκτών)	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2028
Ψυκτικές συσκευές με λειτουργία πώλησης	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2028
Φωτεινές πηγές και (μόνο για τον οικολογικό σχεδιασμό) χωριστές διατάξεις χειρισμού	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: 2029
Εξοπλισμός συγκόλλησης	Όχι	Ναι	Όχι	Έκδοση: τέλος του 2030
Κινητά τηλέφωνα και ταμπλέτες	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: τέλος του 2030
Τοπικοί θερμαντήρες χώρου	Όχι	Ναι	Ναι	Ενεργειακή ετικέτα: έκδοση το 2026 Απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού: Έκδοση: μέσα 2030
Στεγνωτήρια ρούχων	Όχι	Ναι	Ναι	Έκδοση: τέλος του 2030
Κατανάλωση σε λειτουργία αναμονής και εκτός λειτουργίας	Όχι	Ναι	Όχι	Έκδοση: τέλος του 2030

2.2.3. Προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας

Με βάση τη μεθοδολογία αξιολόγησης που αναφέρεται ανωτέρω, τους διαθέσιμους πόρους και τις αιτιολογήσεις κατωτέρω, τα ακόλουθα προϊόντα που παρατίθενται στο άρθρο 18 του κανονισμού ESPR δεν περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας του κανονισμού ESPR. Ωστόσο, προτείνεται να ξεκινήσουν οι εργασίες για ορισμένα από τα προϊόντα του καταλόγου αυτού με τη διεξαγωγή μελετών και στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί η ενδιάμεση επανεξέταση μετά από τρία έτη για την επαναξιολόγηση της κατάστασης.

Όσον αφορά **τα απορρυπαντικά, τα χρώματα και τα λιπαντικά**, η μελέτη του JRC σχετικά με τις νέες προτεραιότητες προϊόντων δείχνει ότι αυτές οι ομάδες προϊόντων έχουν μικρότερες επιπτώσεις και λιγότερες δυνατότητες βελτίωσης από τα τελικά προϊόντα που έχουν επιλεγεί στο παρόν πρόγραμμα εργασίας. Από την ανοικτή δημόσια διαβούλευση προέκυψε επίσης σχετικά

χαμηλότερο επίπεδο στήριξης για τα εν λόγω προϊόντα απ' ό,τι για τα τελικά προϊόντα στα οποία δίνεται προτεραιότητα στο παρόν πρόγραμμα εργασίας.

Τα **υποδήματα** ανήκουν σε χωριστή κατηγορία προϊόντων από τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα λόγω της διαφορετικής χρήσης των υλικών, της διαφορετικής λειτουργικότητας των προϊόντων και των διαφορετικών αλυσίδων εφοδιασμού. Έχουν επίσης μικρότερες επιπτώσεις σε σύγκριση με τον κατάλογο των τελικών προϊόντων προτεραιότητας. Ωστόσο, δεδομένης της σημασίας αυτών των επιπτώσεων και της πιθανής χρήσης απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για την οικολογική διαφοροποίηση των τελών διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα υποδήματα βάσει της οδηγίας-πλασίου για τα απόβλητα, θα ανατεθεί η εκπόνηση μελέτης κατά την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος εργασίας. Η μελέτη θα αξιολογήσει τις δυνατότητες βελτίωσης της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των υποδημάτων στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR και θα ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2027.

Η κατηγορία προϊόντων «**χημικά προϊόντα**» κατατάχθηκε σε υψηλή θέση στη μελέτη του JRC όσον αφορά τις υψηλές επιπτώσεις και τις μεγάλες δυνατότητες βελτίωσης. Στο πλαίσιο της ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης διαπιστώθηκε επίσης στήριξη για τη συμπερίληψη των χημικών προϊόντων στον κατάλογο, αλλά πρόκειται για μια πολύ σύνθετη ομάδα προϊόντων την οποία η μελέτη του JRC αξιολόγησε ως ενδιάμεσο προϊόν, εστιάζοντας σε οργανικά και ανόργανα χημικά προϊόντα μεγάλου όγκου. Ωστόσο, το πεδίο της ομάδας των χημικών προϊόντων θεωρείται συνήθως ότι είναι πολύ ευρύτερο και υπάρχει αλληλεπικάλυψη με άλλους τομείς, όπως τα πετροχημικά προϊόντα, τα πολυμερή, τα χημικά προϊόντα ειδικών εφαρμογών και τα πλαστικά. Δεδομένης αυτής της πολυπλοκότητας, έως το τέλος του 2025 θα δρομολογηθεί μελέτη για τον ακριβέστερο καθορισμό χημικών προϊόντων που ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής, καθώς και πιθανών τομέων εστίασης για βελτιώσεις πτυχών των προϊόντων, στο πλαίσιο μελλοντικών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων του κανονισμού ESPR σχετικά με χημικά προϊόντα (συμπεριλαμβανομένων των πολυμερών και των πλαστικών) που πρέπει να εξεταστούν προς συμπερίληψη κατά την επανεξέταση του παρόντος προγράμματος εργασίας ή σε επόμενο πρόγραμμα εργασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 του κανονισμού ESPR, η Επιτροπή μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο, να καθορίζει απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για ομάδες προϊόντων που δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας. Για παράδειγμα, όσον αφορά τους **ηλεκτρικούς εξοπλισμούς μεταγωγής**, η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/573 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου ⁽¹⁸⁾ προτού εξετάσει το ενδεχόμενο καθορισμού απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού.

⁽¹⁸⁾ EE L, 2024/573, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>.

3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

3.1. Η διεθνής διάσταση — ενσωματωμένη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας

Οι μελλοντικοί κανόνες στο πλαίσιο του κανονισμού ESPR ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε διεθνές επίπεδο, δεδομένου ότι όλα τα εμπορεύματα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών, θα πρέπει να πληρούν τα νέα πρότυπα (όπως συμβαίνει στο πλαίσιο της οδηγίας για τον οικολογικό σχεδιασμό). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η διαδικασία καθορισμού απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού πρέπει να βασίζεται σε αναλυτική αξιολόγηση και κατανόηση των επιπτώσεων σε τρίτες χώρες.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει αναλογική, συστηματική και υψηλής ποιότητας αξιολόγηση των διεθνών διαστάσεων στις προπαρασκευαστικές μελέτες και τις εκτιμήσεις επιπτώσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο αντίκτυπος στους φορείς εκμετάλλευσης τρίτων χωρών είναι πλήρως κατανοητός επαρκώς εκ των προτέρων, αναλογικός και σύμφωνος με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁽¹⁹⁾. Η έγκαιρη επικοινωνία και προβολή στο πλαίσιο αυτό θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την επεξήγηση και τη συνεργασία με τις χώρες εταίρους της ΕΕ, ιδίως μέσω των αντιπροσωπειών της ΕΕ. Με βάση τα ανωτέρω, θα προβλεφθούν και θα προετοιμαστούν δράσεις για τη στήριξη των εταίρων της ΕΕ ώστε να εκπληρώσουν τις ενισχυμένες απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού.

3.2. Πληροφορίες για όλα τα μέρη της αξιακής αλυσίδας: το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος

Βασικός πυλώνας του κανονισμού ESPR είναι το **ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος**. Κάθε προϊόν για το οποίο θα θεσπιστούν μέτρα οικολογικού σχεδιασμού θα διαθέτει ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος, εκτός εάν υπάρχει εναλλακτικό ψηφιακό σύστημα που παρέχει ισοδύναμες πληροφορίες, για παράδειγμα η βάση δεδομένων EPREL⁽²⁰⁾ για συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα που φέρουν ενεργειακή ετικέτα. Έτσι θα υπάρχει ανοιχτή πρόσβαση σε δεδομένα με βάση την ανάγκη γνώσης για τις επιχειρήσεις, τους καταναλωτές και τις δημόσιες αρχές, με βάση ανοικτά, κοινόχρηστα διεθνή πρότυπα. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει τη διαδικασία τυποποίησης για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με τους φορείς δεδομένων, τις υποδομές και τη διαλειτουργικότητα των δεδομένων, στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη του συστήματος διαβατηρίου προϊόντος. Οι πληροφορίες που πρέπει να συλλέγονται και να καθίστανται διαθέσιμες στο ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος θα προσδιορίζονται σε ειδικές ανά προϊόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει του κανονισμού ESPR και, ενδεχομένως, βάσει άλλης νομοθεσίας, κατά περίπτωση. Το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος θα διασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας μετά τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά. Αυτό θα μπορούσε να ενισχύσει την εθελοντική ανάπτυξη λύσεων ιχνηλασιμότητας, κάτι που θα

⁽¹⁹⁾ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_el.

⁽²⁰⁾ Ευρωπαϊκό μητρώο προϊόντων για την ενεργειακή επισήμανση.

τονώσει την ανάπτυξη της αγοράς και θα προωθήσει το βιώσιμο εμπόριο πέραν των συνόρων της ΕΕ. Θα περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των υλικών και τυχόν ουσίες που προκαλούν ανησυχία και περιλαμβάνονται στο προϊόν, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τρόπους ασφαλούς χρήσης, ανακύκλωσης και απόρριψης του προϊόντος. Αυτό **θα διευκολύνει τη διαχείριση του κύκλου ζωής των προϊόντων από την αρχή μέχρι το τέλος του.**

3.3. Ενδυνάμωση των καταναλωτών: σαφείς και ενημερωτικές ετικέτες

Ο κανονισμός ESPR επικεντρώνεται ιδιαίτερα στις πληροφορίες για τα προϊόντα. Είναι αναγκαίο να καθοριστούν απαιτήσεις πληροφόρησης ώστε να βοηθηθούν οι καταναλωτές να κάνουν συνειδητές επιλογές και να ενθαρρυνθεί η αλλαγή συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να συμβάλει δυναμικά στην αξιοποίηση των οφελών του κανονισμού ESPR για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα πέραν του επιπέδου που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη ρύθμιση των ελάχιστων επιδόσεων. Αυτό καταδεικνύεται σαφώς από την τρέχουσα **ενεργειακή ετικέτα**, την οποία οι καταναλωτές βαθμολόγησαν με μεγάλο βαθμό όσον αφορά την παροχή αξιόπιστων πληροφοριών που βοηθούν στη λήψη αγοραστικών αποφάσεων. Η εν λόγω ετικέτα αναγνωρίζεται και χρησιμοποιείται ευρέως, όλο και περισσότερο μέσω συνδέσμων QR από την ετικέτα έως τη βάση δεδομένων EPREL, στην οποία έχουν καταχωριστεί σχεδόν δύο εκατομμύρια μοντέλα από περισσότερους από 3 000 επαληθευμένους προμηθευτές.

Οι ενεργειακές ετικέτες θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται ως βασική επιλογή για τα σχετικά συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα, εκτός εάν, μετά από προσεκτική αξιολόγηση, συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν είναι σε θέση να παράσχουν τις πλέον συναφείς πληροφορίες για τους καταναλωτές.

Για άλλα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής, οι πληροφορίες θα παρέχονται γενικά στο ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος. Ορισμένα προϊόντα μπορεί επίσης να φέρουν **ετικέτα ESPR** και/ή άλλες ετικέτες που διέπονται από ειδική νομοθεσία της ΕΕ, όπως ο κανονισμός για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ο οποίος επί του παρόντος τελεί υπό επανεξέταση. Οι ετικέτες αυτές θα παρέχουν σαφείς και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τα σχετικά χαρακτηριστικά ή τις επιδόσεις του προϊόντος, όπως το αποτύπωμα άνθρακα, η κατανάλωση νερού, η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή ανακύκλωσης. Επιπλέον, σύμφωνα με την οδηγία σχετικά με την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση ⁽²¹⁾, η Επιτροπή θα θεσπίσει εναρμονισμένο σήμα για τις εμπορικές εγγυήσεις ανθεκτικότητας. Αυτό θα είναι ένα νέο σήμα προϊόντος για τους παραγωγούς που επιθυμούν να προωθήσουν την ανθεκτικότητα των προϊόντων τους και για τους καταναλωτές που ενδιαφέρονται να επιλέξουν προϊόντα με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής.

3.4. Ανάπτυξη πρωτοπόρων αγορών: πράσινες δημόσιες συμβάσεις

Ο κανονισμός ESPR προβλέπει τη δυνατότητα καθορισμού υποχρεωτικών ελάχιστων απαιτήσεων για τις δημόσιες συμβάσεις σε ad hoc εκτελεστικές πράξεις, όταν τα προϊόντα που ρυθμίζονται

⁽²¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ).

από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις του κανονισμού ESPR είναι σημαντικά για τους αγοραστές του δημόσιου τομέα και είναι οικονομικά εφικτό για αυτούς να αγοράζουν τα βέλτιστα περιβαλλοντικά βιώσιμα προϊόντα. Τα μέτρα αυτά έχουν σχεδιαστεί για να προωθήσουν τη δημιουργία πρωτοπόρων αγορών, να τονώσουν τις επενδύσεις και να βοηθήσουν τη βιομηχανία της ΕΕ να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει το περιθώριο καθορισμού των εν λόγω ελάχιστων απαιτήσεων για τις δημόσιες συμβάσεις για τα προϊόντα στα οποία δίνεται προτεραιότητα στο πρόγραμμα εργασίας, μαζί με την αξιολόγηση των ειδικών απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για τα ίδια προϊόντα.

Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για δύο χωριστές νομικές πράξεις, η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού και η εκτελεστική πράξη που καθορίζει τις απαιτήσεις για τις δημόσιες συμβάσεις συνδέονται στενά μεταξύ τους, διότι οι πτυχές των προϊόντων που καλύπτονται και στις δύο πράξεις πρέπει να είναι οι ίδιες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα μελετήσει και θα αξιολογήσει τα μέτρα από κοινού και θα διεξαγάγει παράλληλα τις δύο διαδικασίες έγκρισης. Για τα προϊόντα που φέρουν ενεργειακή σήμανση, ο κανονισμός ELFR και η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση καθορίζουν ήδη από κοινού απαιτήσεις που συνδέουν τις δημόσιες συμβάσεις με την τάξη ενεργειακής ετικέτας ⁽²²⁾.

4. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

4.1. Συνεργασία με τα κράτη μέλη για την άσκηση εποπτείας της αγοράς

Η αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς είναι καίριας σημασίας για να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και ενεργειακής επισήμανσης, επιτυγχάνονται τα αναμενόμενα οφέλη, εξασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, οι καταναλωτές λαμβάνουν αξιόπιστες πληροφορίες για τα προϊόντα και το όλο πλαίσιο εμπνέει εμπιστοσύνη.

Η εποπτεία της αγοράς αποτελεί εθνική αρμοδιότητα στην οποία η Επιτροπή έχει υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο ⁽²³⁾. Τα διαθέσιμα στοιχεία ⁽²⁴⁾ δείχνουν ότι το επίπεδο μη συμμόρφωσης είναι σημαντικό, με αποτέλεσμα τα διαφυγόντα οφέλη να εκτιμώνται στο 10 %. Η μη συμμόρφωση που συνδέεται με τις διαδικτυακές πωλήσεις είναι ιδιαίτερα διάχυτη και είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί, ιδίως όσον αφορά τις πωλήσεις σε διαδικτυακές πλατφόρμες εκτός ΕΕ. Θα προκύψουν νέες προκλήσεις, καθώς θα υιοθετούνται νέα προϊόντα και νέοι τύποι απαιτήσεων. Αυτό υποδηλώνει ότι τυχόν προσθήκες στους πόρους των κρατών μελών που δαπανώνται για την εποπτεία της αγοράς θα ήταν ιδιαίτερα αποδοτικές από άποψη κόστους.

⁽²²⁾ Βλ. ενότητα 6 της σύστασης (ΕΕ) 2024/1716 της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 5, 6 και 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας στον δημόσιο τομέα, την ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων και τις δημόσιες συμβάσεις.

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων.

⁽²⁴⁾ Για παράδειγμα, <https://www.eca.europa.eu/el/publications?did=52828>.

Η σημασία της ενισχυμένης επιβολής για τη διατήρηση της ακεραιότητας της αγοράς τονίζεται στην «έκθεση Letta»⁽²⁵⁾. Η «έκθεση Draghi»⁽²⁶⁾ συνιστά επίσης στην ΕΕ να στηρίζει καλύτερα τα κράτη μέλη στην αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς και στην εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ και κάνει ρητή αναφορά στον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση.

Για να ανταποκριθεί στις ανάγκες αυτές, και όπως ανακοινώθηκε στο σχέδιο δράσης για την ενέργεια σε προσιτές τιμές⁽²⁷⁾, η Επιτροπή προτίθεται να συνεργαστεί με τις εθνικές αρχές για την ενίσχυση της δράσης σε αυτόν τον τομέα. Για παράδειγμα, θα συγκαλεί τακτικά το φόρουμ οικολογικού σχεδιασμού για να εξετάζει «την αποτελεσματικότητα των καθιερωμένων μηχανισμών εποπτείας της αγοράς» και να συζητά τυχόν ανάγκες προσαρμογής ή ενίσχυσης. Θα συνεχίσει να στηρίζει τις εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς μέσω της ομάδας διοικητικής συνεργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό και του προγράμματος εργασίας του ευρωπαϊκού δικτύου συμμόρφωσης των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τις τελωνειακές αρχές. Για να διευκολύνει το έργο τους, η Επιτροπή υποστηρίζει εργαλεία ΤΠ, όπως το σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς και το EPREL.

Εκτός από αυτά τα μέτρα διοικητικής στήριξης, η Επιτροπή χρηματοδοτεί τη συντονισμένη δράση EEPLIANT4 για τις αρχές των κρατών μελών ύψους 8 εκατ. EUR, η οποία καλύπτει έξι ομάδες προϊόντων κατά την περίοδο 2024-2028. Θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει τις προσπάθειες συμμόρφωσης με γνώμονα τη βιομηχανία. Αυτό περιλαμβάνει τη δικτυακή πύλη για τα ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα⁽²⁸⁾, ειδική ηλεκτρονική θυρίδα, συχνές ερωτήσεις, έγγραφα καθοδήγησης και το έργο «[ComplianceServices](#)» ύψους 2,4 εκατ. EUR. Τα τελωνεία διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη στήριξη της υλοποίησης της πολιτικής για τις εισαγωγές, δεδομένης της διαθεσιμότητας πληροφοριών από τα ψηφιακά διαβατήρια προϊόντος στο πλαίσιο των τελωνειακών διαδικασιών. Επιπλέον, στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου, υπάρχει ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με γνώμονα τα δεδομένα όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρχών εποπτείας της αγοράς, με έμφαση στη στρατηγική δράση κατά των μη συμμορφούμενων αλυσίδων εφοδιασμού.

4.2. Πρόληψη της καταστροφής μη πωληθέντων εμπορευμάτων

Ο κανονισμός ESPR παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επικαιροποιήσει τον κατάλογο των προϊόντων για τα οποία ισχύει απαγόρευση καταστροφής μη πωληθέντων προϊόντων και να συμπεριλάβει τα προϊόντα που εξετάζονται για απαγόρευση στα προγράμματα εργασίας του κανονισμού ESPR. **Για το παρόν πρώτο πρόγραμμα εργασίας του κανονισμού ESPR, η Επιτροπή δεν προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη διάταξη αυτή.** Είναι πρόωρο διότι οι πληροφορίες που αντλούνται από την εφαρμογή της υποχρεωτικής δημοσιοποίησης πληροφοριών σχετικά με την καταστροφή μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων (οι οποίες θα

⁽²⁵⁾ Enrico Letta, [Much more than a market](#) (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά), Απρίλιος 2024.

⁽²⁶⁾ Mario Draghi, [The future of European competitiveness](#) (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας), Σεπτέμβριος 2024.

⁽²⁷⁾ https://energy.ec.europa.eu/publications/action-plan-affordable-energy-unlocking-true-value-our-energy-union-secure-affordable-efficient-and_el.

⁽²⁸⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/index_el.

αποτελέσουν τη βάση για τυχόν απαγορεύσεις σε μελλοντικά προγράμματα εργασίας) δεν είναι ακόμη διαθέσιμες.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο κανονισμός ESPR θεσπίστηκε για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ μέσω της μείωσης του συνολικού αποτυπώματος άνθρακα και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των προϊόντων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, καθώς και για να καταστεί δυνατή η ελεύθερη κυκλοφορία βιώσιμων προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Το παρόν πρόγραμμα εργασίας αποτελεί ένα πρώτο σημαντικό βήμα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Τα νέα τελικά και ενδιάμεσα προϊόντα που πρόκειται να ρυθμίζονται ετησίως αντιπροσωπεύουν πάνω από 1 τρισεκατομμύρια EUR σε ετήσιες πωλήσεις στην αγορά της ΕΕ — περίπου 600 δισ. EUR σε συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα ⁽²⁹⁾ και σχεδόν 500 δισ. EUR σε νέα προϊόντα που εμπίπτουν στο ευρύτερο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ESPR ⁽³⁰⁾. Αντιπροσωπεύουν επίσης σημαντικό μερίδιο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κατανάλωσης στην ΕΕ, αφού αντιστοιχούν περίπου στο 31 % των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στο 34 % της χρήσης ορυκτών πόρων (συν άλλες επιπτώσεις) του καλαθιού προϊόντων που αντιπροσωπεύουν τη συνολική κατανάλωση της ΕΕ ⁽³¹⁾. Με την εξοικονόμηση ενέργειας και άλλων πόρων, μεταξύ άλλων μέσω δράσεων για την παράταση της ζωής των προϊόντων, θα μειωθούν οι περιττές καταναλωτικές δαπάνες και θα εξοικονομηθούν χρήματα για άλλες χρήσεις.

Θέτοντας επαρκώς υψηλό αλλά και ρεαλιστικό επίπεδο φιλοδοξίας, το παρόν σχέδιο εργασίας θα συμβάλει στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, η οποία τονίζει ότι οι μεταποιητικοί τομείς θα πρέπει να συνδυάζουν επιτυχώς την ανταγωνιστικότητα με τη μετάβασή τους σε βιώσιμη παραγωγή με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές. Θα δώσει επίσης τη δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν στη διαδικασία θέσπισης κανόνων, αξιοποιώντας την επιτυχία του πλαισίου για τον οικολογικό σχεδιασμό και την ενεργειακή επισήμανση.

⁽²⁹⁾ Βλ. 2024 Ecodesign Impact Accounting status report (Έκθεση σχετικά με την κατάσταση της λογιστικής καταγραφής του αντίκτυπου του οικολογικού σχεδιασμού για το 2024).

⁽³⁰⁾ Βλ. πίνακα στο τμήμα 2.2.2 (πηγή: JRC <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC138903>).

⁽³¹⁾ Επικαιροποιήθηκε από την προαναφερθείσα έκθεση του JRC.